Tijdens het congres van D66 op 21 mei 2005 in Nijkerk

Afgelopen week hebben jullie post gehad.

Tijdens het extra Paascongres beloofde ik een brief.

Het is een pamflet geworden: Op weg naar nieuwe solidariteit.

Het is mijn liefdesverklaring aan D66.

Ik heb mijn ideeën neergelegd over de toekomst

En over D66 zelf.

Onze partij die radicaal in het midden staat.

Onafhankelijk en idealistisch.

Ik heb er voor gekozen om niet een obscure commissie aan het werk te zetten.

Die met een rapport komt, waar je als politiek leider weer afstand van kan nemen als dat uitkomt.

Ik ben gewoon zelf gaan schrijven.

Dat is wel zo duidelijk en eerlijk.

En het zal debat geven, zeker.

Maar juist dat debat wil ik terug in de partij.

Een liefdesbrief is niet vruchtbaar als er geen antwoord op komt.

Dus de komende maanden nodig ik u uit om uw ideeën op te schrijven.

Wat wilt u met D66? Maar vooral wat willen wij met het Nederland van de 21ste eeuw?

Daar zullen veel verschillende ideeën uitkomen.

D66-ers kennende, zal er lang niet overal overeenstemming over zijn.

Dat is geen zwakte, dat is een kracht.

Democraten,

Bij D66 gaat het gewoon over individuele mensen.

De kracht van de individuele talenten van mensen vormt onze samenleving.

Wij willen geen samenleving waar mensen in de hoek worden gedrukt.

Wij kiezen radicaal voor individuele ontwikkeling, in plaats van het collectief afschrijven van hele groepen.

Vandaar dat goed onderwijs en de kenniseconomie voor ons zo belangrijk zijn.

En ik ben blij dat we vandaag, op dit Onderwijscongres, weer hebben laten zien hoe groot de denkkracht is binnen onze partij.

We hebben gesproken over tal van actuele problemen in het onderwijs.

Er zijn oplossingen geformuleerd.

En we hebben een fantastisch manifest gekregen van ons platform Kenniseconomie, vol met vernieuwende ideeën.

En hoewel hij het zelf waarschijnlijk zal ontkennen: er staan dingen in waar zélfs onze Laurens Jan vást nog niet aan had gedacht

Democraten,

Ik wil een Nederland dat kiest voor nieuwe solidariteit

En dat is radicaal.

Want het betekent dat we de managerscultuur in de gezondheidszorg doorbreken, ten gunste van de individuele patiënt.

Nieuwe solidariteit betekent dat de werknemers in de jeugd- en thuiszorg de ruimte krijgen en mogelijkheden om het kind zélf centraal te stellen.

Nieuwe solidariteit komt ten goede aan de individuele oudere én aan de jongere.

Nieuwe solidariteit betekent dat mensen niet meer worden weggestopt in een uitkering, waar ze in verstrikt raken en waar niemand meer naar ze omkijkt.

Nieuwe solidariteit betekent ook dat de manier waarop er nu lukraak over immigranten wordt gesproken zal moeten stoppen. Weg met het zaaien van verdeeldheid en angst.

Nieuwe solidariteit betekent dat we de versplintering in de samenleving tegengaan.

Dat we vanuit onze vrijheid weer verantwoordelijkheid voor elkaar gaan nemen.

Kortom: nieuwe solidariteit is kiezen voor duurzaamheid, voor nieuwe generaties en voor mensen die het moeilijk hebben.

Zoals dat hóórt in een welvarend en beschaafd land.

Sociaal-liberalen zullen altijd vechten voor solidariteit met de individuele mens, die soms dreigt te worden verpulverd door kuiperijen van belangengroepen, door vooroordelen, of door een gemakzuchtige en betuttelende overheid.

En het is D66, en D66 alléén, dat al bijna veertig jaar consequent kiest voor de vrijheid, de ontplooiing én de maatschappelijke verantwoordelijkheid van mensen zélf.

Democraten,

In Op weg naar nieuwe solidariteit staan denkrichtingen en concrete voorstellen op verschillende terreinen.

Maar in de media werd, zoals ook wel te verwachten viel, één aspect zeer benadrukt: onze visie op de toekomst van de sociale zekerheid.

Zoals de AOW. En dat debat wil ik op geen enkele manier uit de weg gaan.

Want mensen zitten niet te wachten op meepraters in de politiek.

Beter is het om nu maatregelen in gang te zetten, zodat over 25 jaar de ouderen van dan én de jongere generaties nog steeds van de welvaart kunnen genieten.

Daarom ben ik er vóór om de AOW-grens in 25 jaar stapsgewijs te verhogen naar 67 jaar.

En in de tussentijd de leeftijdsgrens flexibel te maken. Wie er zelf vrijwillig voor kiest langer door te willen werken, moet dat kunnen doen. En hij krijgt dan op zijn 67ste een hogere AOW.

Ik snap best dat de groeiende groep ouderen een macht van betekenis vertegenwoordigt bij de verkiezingen.

Toch ben ik ervan overtuigd dat velen van hen de noodzaak van verandering inzien. Zij willen niet naar de mond gepraat worden.

Daarom wil ik een volwassen debat over de AOW.

Een ander debat dat vaak heftig wordt gevoerd, is de discussie over een pardon voor de asielzoekers die onder de oude Vreemdelingenwet naar Nederland kwamen.

Veel zaken van de groep van 26.000 asielzoekers liggen nu bij de rechters.

En die verlenen in 40 % van de gevallen een verblijfsvergunning.

En laat u géén zand in de ogen strooien! Want die 40% is méér dan waar de oppositie destijds om vroeg.

En het is véél meer dan deze Minister, én de Kamermeerderheid ter rechterzijde van D66, ooit zouden willen geven.

Dat is de realiteit.

Ik zeg jullie daarom dit: laat de rechters hun onafhankelijke oordeel maar vellen.

Ik ben zelf de zoon van een asielzoeker. Ik weet uit eigen ervaring hoe belangrijk het is om zorgvuldig met asielzoekers om te gaan. De procedures duren te lang.

Ik roep daarom hier Minister Verdonk op om over al die zaken die nog bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst liggen, te beslissen vóór 1 januari aanstaande.

En ik roep haar op om de onafhankelijke rechters in staat te stellen snelle beslissingen te nemen.

Zorg ervoor dat binnen één jaar over alle zaken definitief uitspraak is gedaan.

Democraten,

D66 stond aan de wieg van het referendum over de Europese grondwet.

Boris van der Ham was één van de initiatiefnemers. Waarom?

De afgelopen 40 jaar hebben de politici Europa doodgezwegen.

Of de schuld gegeven van nare ontwikkelingen.

Maar de Nederlanders is nooit iets gevraagd over Europa.

Het was een ver van mijn bed show.

En de Nederlandse media toonden bitter weinig interesse.

Alleen de negatieve kanten van Europa kwamen goed in beeld.

Met het referendum wilden we dat doorbreken.

En daarin zijn we geslaagd.

En dat zeg ik ook tegen Laurens Jan, die er, zo las ik van de week, niet gelukkig mee is.

Inderdaad, de Europese Grondwet is ingewikkeld.

Het is vaak taaie kost.

Het gaat over zoveel.

Maar eindelijk praten mensen over Europa. Voor

het eerst sinds het ontstaan van de Unie.

En dat is al pure winst.

We voeren al weken lang flink campagne.

Tientallen vrijwilligers, van D66, van de Jonge Democraten én van de stichting Beter Europa zijn bezig mensen te overtuigen van de noodzaak van de grondwet.

Dag in dag uit.

Jullie doen geweldig werk!

Op 1 juni zal de uitslag bekend zijn.

En D66 zal de uitslag overnemen. Ook als het oordeel van de Nederlandse bevolking negatief mocht zijn. We zullen dat dan doen met bloedend hart, want met de Europese Grondwet is Nederland beter af. Maar D66 neemt de mensen die deelnemen aan het referendum serieus.

Democraten,

Ik sluit natuurlijk niet af zonder twee mensen van harte te feliciteren.

Allereerst Thom de Graaf.

Thom, je erelidmaatschap van D66 is welverdiend.

En ik hoop dat de partij nog lang van je inzet zal mogen profiteren.

Thom, bedankt!

En ten tweede wil ik natuurlijk ongelooflijk veel plezier wensen in zijn/haar nieuwe functie van partijvoorzitter.

, we rekenen er met zijn allen op dat je de inzet en veerkracht van iedereen in de partij maximaal zal weten te benutten.

Want zonder een sterke partij-organisatie, zonder al die duizenden partijleden, zijn we krachteloos. We hebben je nodig, er komen twee verkiezingen aan in twee jaar tijd.

, jij kunt het. Heel veel succes!

Democraten,

D66 is een progressieve en sociaal-liberale partij met de beste ideeën voor het land, en met vertrouwen in de toekomst.

D66 is niet bang voor gedurfde maatregelen.

D66 is niet bang om zich te verzetten tegen de negatieve tijdgeest.

We staan open en optimistisch in de wereld en willen het beste halen uit mensen zélf, en uit dit geweldige land. Nederland heeft zoveel te bieden!

En de komende maanden zal blijken hoe actief onze partij is, als iedereen zijn bijdrage levert aan een nieuw sociaal-liberaal manifest.

Dus tegen iedereen in het land zou ik dít willen zeggen: mensen, als u al een tijdje niet naar D66 heeft gekeken: kijk dan nóg maar eens. We zijn er, en we blijven!

Ik dank u wel!